

Motion till riksdagen 2006/07:N332

av **Ronny Olander m.fl. (s)**

Forskning och utveckling för socialt företagande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av forskning och utveckling för socialt företagande.

Motivering

Det finns idag mycket lite forskning kring socialt företagande. Själva definitionsfrågan och avgränsningen i relation till andra verksamheter har varit ett problem. Jämförande studier finns med andra länder, men forskning kring den svenska utvecklingen krävs för att tydliggöra omfattning och utvecklingstendenser. Empiriska studier och statistik saknas för att underbygga samhälleliga satsningar trots påvisad mycket stor samhällsnytta. Det senare framgår bland annat i rapporterna, "Ur samhällets perspektiv", Socioekonomiska bokslut för Vägen Ut! och Basta och "Exitprocesser och empowerment". En studie av arbetskooperativ i Vägen Ut-projektet, Göteborgs universitet.

De flesta sociala företag har startat under det senaste decenniet men forskning kring kvalitet, utveckling och olika samverkanslösningar när det gäller affärsområden, målgrupper, maktfördelning och organisationsformer saknas. Vilket mervärde för individen har de sociala företagen i förhållande till andra, t ex offentliga lösningar? Hur fungerar de samhälleliga insatserna för att stödja lokala initiativ? Är de sociala företagen konkurrenskraftiga när det gäller rehabiliterande effekter, empowerment och en god arbetsmiljö? Hur förhåller sig det sociala företagandet på marknaden gentemot andra företag inom samma områden?

Socialt entreprenörskap, företagsledning, arbetsorganisation och styrelseformer i verksamheter som betonar empowerment, delaktighet och ansvarstagande i företaget parallellt med långsiktigt affärstänkande behöver utvecklas och sättas in i en teoretisk referensram.

Fel! Okänt namn på

Bristen på formativa processutvärderingar som följer de sociala företagen hindrar utvecklingen. Därmed ökar inte heller kunskapen om hur samhällets insatser bör se ut. Den utvecklingsprocess som de sociala företagen befinner sig i idag, med samverkan mellan företagen, med privata företag och med Samhall, innebär förändringar på arbetsmarknaden som behöver studeras och analyseras. De positiva samhällsekonomiska effekterna måste belysas bättre.

Eftersom forskning om de sociala företagen omfattar flera forskningsdiscipliner saknas idag en samlad kunskapsbas. Det krävs forskningsprojekt med ett tvärvetenskapligt angreppssätt. Vid fördelning av de i budgeten upptagna anslaget till forskning bör en del avsättas för forskning om socialt företagande.

Sammanfattning

Det finns idag mycket lite forskning som kan dokumentera och främja lärandet om och utvecklingen av sociala företag. De sociala företagen behöver följas, både inåt, när det gäller kvalitet, rehabiliteringseffekter, makt och ledarskapsfrågor liksom utåt när det gäller effekter i samhället. Samverkan med den offentliga sektorn och övriga intressenter liksom de samhällsekonomiska effekterna behöver tydliggöras för att en kvalitativ och kvantitativ positiv utveckling skall bli möjlig.

Stockholm den 26 oktober 2006

Ronny Olander (s)

Inger Jarl Beck (s)

Jan Björkman (s)

Kerstin Engle (s)

Siw Wittgren-Ahl (s)